Ч. 200 (14.449). Львів, неділя 6. верес[:]я 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Останні дні Сан Себастіяну.

ПАРИЖ, 5. 9. ПАТ. Авас інформує, що повстанці здавили кожну спробу опору червоних в Ірунї. Міліціонери гурмами втікають на французький бік, де віддають зброю. В Ірунї видніють тільки звалища. Від міжнародного мосту аж до останнього дому в місті — море вогню. Повстанці ідуть уперед поволи, побоючися підступу. Коли повстанці заняли Бегобію, один із полковників перейшов міст і заявив командантові французької прикордонної станиці, що повстанці удержуватимуть з французькою владою приязні відносини.

ГЕНДАЙ, 5. 9. ПАТ. Націон. відділи наступають у напрямі Сан Себастіян. Біля Іруну залишили вони тільки невеликі відділи, які мають пильнувати мосту й не допускати до комунікації із Францією.

Частина червоних з Іруну відступила в напрямі Сан Себастіяну. Червоні намагаються здержати наступ повстанців при помочі гармат уставлених на горбах біля форту Ґваделюпи.

УТІКАЧІ З ІРУНУ У ФРАНЦІЇ.

БОРДО, 5. 9. ПАТ. До Бордо приїхало 800 еспанських міліціонерів, що втікли з Іруну. Поліція не допускає до них нікого. Один із міліціонерів заявив журналістам, що він і товариші хочуть виїхати до Барсельони. В год. 9-ій веч. поїзд із червоними відїхав до Перпініян.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

МАРСЕЛЬ, 5. 9. ПАТ. Дві підводні човни червоних обстрілювали з гармат прибережну залізничу стацію, яка лучить французьке Марокко з Танжером через еспанське Марокко та дорогу до Танжеру й Тетуану. Одночасно повстанці відкрили невдалу змову на 30-метровий міст біля Арзіля. Арештували 30 пристаневих робітників. Літаки приневолили підводні лодки відступити.

Геройська оборона Альказару.

БАРСЕЛЬОНА, 5. 9. ПАТ. З палати Альказар у Толедо втікло 8-ох повстанців, які оповіли французьким журналістам про важке положення повстанців, які вже шість тижнів бороняться за чотирометровими мурами старої мавретанської твердині. В Альказарі є 400 кадетів і старшин, 700 жандармів, 100 жовнірів ріжних родів зброї та 200 цивільних людей (жінок і дітей). Хоч у замку є криниці, всеж відчувається недостачу води. Двічі на день виділюють малі порції води. Харчів є теж обмаль. Від початку облоги повстанці їдять кінське мясо. Замість кави, пражать овес. Ті, що не беруть участи в боях, виходять двічі на день із підземель, але тільки тоді, коли обстріл червоних слабне. На початку облоги частина цивільних і жовнірів ворохобилася, але гострі воєнні зарядження не дозволили ворохобні розвинутися. Кадети присягли, що радше висадять цілий Альказар у повітря, а не піддадуться. Вся обслуга скорострілів складаєтья з кадетів. Повстанці мають крім скорострілів, ручні кріси, пістолі і ручні гранати.

Комуністичний еспанський уряд

КРАЙНЯ ЛІВИЦЯ Й КОМУНІСТИ ПРИ ВЛАДІ.

ЛЬОНДОН, 4. 9. ПАТ. З Мадриду повідомляють, що уряд Ґіраля уступив. Новий уряд зложив Лярґо Кабалеро, провідник соціялістів і лідер професійних союзів. Теку мін. заграничних справ має тепер Альварес дель Авахо. Склад нового уряду такий: Премієром і міністром війни Лярґо Кабалеро (соц.), заграничні справи Альварес дель Авахо (соц.), морявство і летунство — Індалізіо Пріето (соц.), внутр. справи — Анхель Ґалярза (соц.), освіта — Ерзандер (ком.), промисл і торг. — Апостазіо Ґрація (соц.), публ. роботи — Агірек (баск. націон.), справедливість Маріяно Руіз Фуе (републ. лівиця), хліборобство — Люї Уріве (комуніст), міністерство ко[...]ації — Дозінер де Льос Ріос (реп.), мін. праці Хуан Томас і Пере (катал. лівиця), б. прем'єр Ґіраль є міністром без теки.

НЕВЖЕ КОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД?

ЛЬОНДОН, 5. 9. ПАТ. Істнують непотверджені поголоски, що в Мадриді створили комуністичний уряд.

МАДРИД, 5. 9. ПАТ. Останні вісти подають, що теперішній мадридський уряд має соціялістично комуністичний характер.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань

Мін. Шахт і ґен. Ридз-Сьміґли

У ПАРИЖІ.

Женева, 3. вересня 1936.

Політичних ферій цього року в Европі властиво не було. Новий політичний сезон розпочинається раніш ніж звичайно, кілька тижнів перед відновою діяльности Ліґи Націй. Московська олігархія займається самовинищуванням і дає добру нагоду політичним мужам заходу занятися відбудовою Европи.

Відвідини керманича німецьких фінансів Шахта та керманича збройних сил Польщі, ґенерального інспектора Ридз-Сьміґлого, не мають нібито ніякого взаємного звязку, а всеж вони мають дещо спільного. Говорити про дві Франції, як говорять тепер про дві Еспанії, Еспанію національну та Еспанію „людового фронту", поки що завчасно, але варта зазначити, що основою сучасної нації є тепер передовсім національна армія та національна господарка. І у Франції також армія та фінанси протиставляться найбільш рішуче і найбільш успішно розкладовій акції аґентів Москви в Парижі. Отже не є випадком, що до цих національно-державних чинників Франції звертаються в першій мірі німецький та польський відвідувач французької републики.

Відвідини Шахта були остільки тихі і дискретні, як прийняття ґен. інсп. Ридз-Сьміґлого маніфестаційно урочисте. З того, що німецький фінансіст подав до відома французької преси, найцікавіша була його відповідь представникові „Лє Тан", що він працює „не для теперішнього часу, а для вічности". Але й відвідини керманича армії Польщі мають мабуть на увазі не ті дрібні, обчислені на короткий час завдання, що їх реклямує галаслива і неповажна частина французької преси, що поставила себе на послуги Москви. Відвідини представника французької армії у Варшаві відбулися під знаком святкування роковин перемоги над московською армією. Відповідь на варшавські відвідини відбувається в надто короткім часі, щоб цей характер стерти. Ті політичні чинники Франції, які хочуть бачити у відвідинах ґенерального інспектора армії Польщі зворот польської зовнішньої політики в московський бік можуть бути дуже розчаровані.

Урочисте прийняття його в Парижі в московській пресі не найшло майже ніякого відгуку і ні трохи не злагіднило сучасних відносин між Варшавою та Москвою. На становище польської преси у справі московського процесу „Ізвестія" відповіли лайками проти „Ґазети Польскої", „Часу", „ІКЦ" та особливо проти редактора виленського „Слова", Мацкевича. Цитувати тих лайок навіть не можна. Наслідник Радека, якийсь Е. Нарвскій, закидає Польщі, що вона підтримує приготування Німеччини до війни проти СССР. (Ізв. 30. 8.). Тактика московського офіціозу ріжниться таким чином дуже поважно від тактики його париського підголоску „Л' Юманіте", що в статті затитулованій „Хай живе Польща" висловлює під адресою польської союзниці фантастичні надії.

Дуже обережно трактує відвідини ґенерала Ридз-Сьміґлого п. Жан Мартен в „Журналь де Женев" пишучи між іншим, що Польща вважає найбільшою для себе ту небезпеку, яка їй загрожує зі сходу, наслідком чого вона й відмовилась підписати східний пакт, який дав би Сові-

там права небезпечні для оборони Польщі. „У теперішній закордонній політиці Польщі нема чого змінювати і коли в Парижі сподіваються накинути Польщі її попередню ролю, то там помиляються. Польща рішена провадити лише польську політику. Коли показалось, що вона віддалилась трохи від Франції, то це сталося лише наслідком просовітської політики Барту та його наслідників. Славнозвісний плян збільшити могучість Франції порозумінням з СССР мав як безпосередній наслідок щораз більшу ізоляцію Франції. Польща вдячна Франції за все, що вона зробила, щоб улекшити польську державну незалежність, але її вдячність не йде аж до зобовязання включити себе до бльоку просовітської політики. Всі держави свідомі совітської небезпеки, що руйнує цивілізацію, будуть з власної волі провадити спільну політику супроти большевизму. І Франція мусить це зрозуміти коли хоче уникнути дальшої ізоляції".

У Москві тримаються засади — „без нас, чи не з нами значить проти нас". Що Москва готується не до оборонної війни, ясно як божий день; заперечувати це можуть лише люди запаморочені московською пропагандою чи оплачувані московськими грішми. Експансія московського імперіялізму в західнім напрямку робить невтральність її західних сусідів зовсім неможливою. Держави, що не хочуть бути окуповані московською армією та служити запіллям у війні Москви проти Европи, мусять пильно готуватися до спільної оборони. Перемога свідомости цього спричинила на думку численних органів европейської преси й упадок Тітулеску, творця останнього румуно-московського порозуміння. Приклад еспанських дипльоматів показався наразливий і для румунських, хоч у відворотнім напрямку. І це дає румунам право запитати звідки кермована їх зовнішня політика, з Букарешту чи з Москви. Чи зможе Тітулеску дати відповідь на цей запит коли не відважиться заступати Малу Антанту на наступній сесії Ліги Націй?

Німецький і польський гість в Парижі розмовляли там про господарство і про військо, а коли політика залежить від цих двох чинників, то вони мусіли мати вплив і на напрямок французької політики.

М. Данько.

Як виглядає невтральність Франції.

„Матен" закидує французькому урядові, що він годиться на те, що червоні, еспанські міліціонери переходять границю, співають у прикордонних містечках революційні пісні і без перешкод дістаються знову на еспанську сторону.

Прикордонні французькі містечка грають ролю, пише „Матен", гарнізонів еспанської червоної міліції.

„Ле Жур" пише, що 1. ц. м. приїхав до пристані Вердон норвежський корабель, що мав вантаж 200 скорострілів. Як місце призначення подане було Годейда через Порт Судан. Всі документи писані французькою мовою.

Капітан корабля одержав у Парижі 30.000 завдатку.

А тимчасом скоростріли вивантажили в присутності представника еспанської амбасади та двох представників еспанського людового фронту. Цілий вантаж вислали до Гендай у запльомбованих вагонах.

„Перейдемо на унію"...

Репортаж з Холмщини.

Холмщину споконвіку люди многострадальною звали; казали: Богом і людьми забута країна. Так казали волиняки, так думали галичани, точнісенько так писали колись у київських газетах. Холмщаки думали завжди інакше.

„В нас" — каже старий Качмарчук з Б. — „була колись унія. Потім казали на православія переходити. Ріжно бувало. Одні переходили, інші не хотіли. Я сам, памятаю, три роки до церкви не ходив, але потім і я пішов, привик... Все одно і так Пан Біг один... Але поляком не був і москалем не вмру, **своїм** до смерти буду..."

Історія Холмщини — минуле і сучасне — барвиста фільма релігійного лихоліття українського населення. Колись: православія, звязок з київською митрополією, потім унія, ренесанс Хмельниччини і знов унія і знов 1875 рік, холмські мученики-вигнанці, указ 1905 р., 200 тисяч українського населення пішло до костела...

Тепер: зачинена церква, або відчинений костел. А коли церква відчинена, в церкві батюшка „русский"; а якщо навіть батюшка свій, то комуністи пакостять, або „народовий ксьондз" під боком шкоду робить — як у департаменті віросповідань.

На Холмщині йде до змін. Назрівають цікаві події, хоч назагал спокійно там, як завжди. Вже й хліб селяни повимолочували, але...

На відпусті в К. було багато народу. З різних сіл, зблизька і здалека. В церкві празнично незвичайно врочисто. Було аж чотирьох священиків; 2 українців, 1 москаль та один поляк (Був „народовий", але вголом на „синодального" перейшов).

Люди вкрили церковний майдан гамірливими барвистими гуртками. „Бесідували", Кременний

М. РУДНИЦЬКИЙ.

Дон Кіхот із казки Андерсена.

З приводу останньої фільми Чарлі Чапліна „Нинішні часи".

Вчора мав Львів своєрідну премієру. Кіна вже мають свою премієрову публику. У деяких кінах ця публика збирається більшою юрбою, ніж перед театрами у святкові дні. Можна було лякатись, що не добється місця. Останню фільму Чарлі Чапліна обставляли в деяких европейських столицях такою „помпою", що попасти на її премієру належало до виняткової почести. Львів першого дня її вистави майже її не помітив. Тутешні кінові підприємці переціняли смак своєї публики; самого прізвища Чапліна для неї мало; треба би цирковик фіш та військової орхестри на вулицях із транспарентами.

Цензура тримала Чаплінову фільму „Нинішні часи" довгі місяці. Премієра мала йти у квітні, але вуличні заворушення піддали думку, що така фільма може змінити неспокійні настрої. Є там сцени сутичок вуличної юрби з поліцією і ввесь сюжет фільми — безробіття.

Чаплін відомий із своїх лівих поглядів; часом кокетує з комунізмом. На кожний випадок не протестує, коли вважають його за речника соціяльного перевороту на ліво. Саме ці його погляди, загально відомі, дали притоку совітофілам демонструвати під час вистави його фільми, немов би ми мали перед собою пропагандовий твір.

„Нинішні часи" — відзначені якоюсь золотою медалею спеціяльного комітету Ліги Націй, що стежить за світовою фільмовою продукцією. Напевно знайдуться люди, які назвуть це „большевицькою інтригою.

Коли сядете в кіні як неупереджений глядач, зможете ствердити, що в останній Чаплінової фільмі повторяються ті самі мотиви, що в неодній його попередній, навіть головна тема — незмінена. Бачимо того самого бурлаку, що почуває себе розгубленим у широкому світі і безрадно шукає праці. „Сучасність" фільми зазначена головно тою ролею, яку грає у нинішніх часах машина. Фабричний робітник стає манекіном і через надто механічну та виснажливу працю стає нервово недужий. Уже тоді, коли ми його пізнаємо, не робить він враження нормальної людини. Цеж відавна відомий нам Чарлі Чаплін — не тільки мрійник і фантаст, але трохи пришелепуватий клявн, мало відповідальний за свої вчинки.

Як глядач дивуєтесь, що не всі на салі однаково реагують на фільму. Поруч нестримного реготу бачите, що деякі сусіди тільки легенько всміхаються. У деяких хвилинах, коли Чарлі Чаплін у комічних підстрибах викривляється, не можете сміятись — відчуваєте гумор, який нагадує вам сум таких великих коміків як Сервантес або Моліер.

Чарлі Чаплін як автор усього сценарія та головний режисер свідомо перемішав фарсу із трагедією. Його поява, жести та вчинки — комічні, — його доля повна трагічних моментів. Усі труднощі повязати із собою такі два елементи відбиваються теж у настроях публики; деякі зовсім не розуміють, навіщо до історії життя такої комічної постаті вводити трагічні картини страйку й арештів, сцени розпуки та смерти невинної жертви.

Треба щойно пригадати собі найвизначніших новіх комиків: Анну Ондру, Бастера Кітона, Гарольда Льойда, Пата та Патахона, Льорела и Гарді чи Еллі Кантора, щоб зрозуміти ріжницю між їх засобами і засобами Чарлі Чапліна. Чаплін не задовольняється низкою веселих сцен і неймовірних ситуацій, які розбуджують сміх. Він хоче передовсім дати якийсь клаптик життя, що зворушує.

А проте, коли підходити до такої фільми як „Нинішні часи" з думкою про якусь глибину ідеї, що освітлює сучасний соціяльний стан чи психольогію одиниці, то треба би спершу забути за особу головного героя. Чарлі Чаплін — той із викривленими ногами, з покрученою паличкою й закрученою головою не може бути якимсь представницьким типом. Увесь його чар у тому, що він зовсім нереальний, якийсь Дон-Кіхот із казок Андерсена, — несвідомий поет життя в серці (навіть головою) дитини.

Сміливість і легкість, з якою Чаплін за часом сценарія переходить із реального життя у країну фантазії, найбільше відріжняє його від інших сценаристів, які склеюють свої тексти зовсім подібно, як режисери штучні декорації. Те, що вважають його представником нового фільмового мистецтва, може дивувати неодного звичайного відвідувача кіна. Одні не беруть його зовсім за важно, другі хотіли би на екрані побачити

дядько з хитрою усмішкою папіроски за ворітьми покурював та оповідав. З увагою слухали, допитувались. (6 „хлопів" і 4 „баби"). „В нас у Гра—ці, казав, то ксьондз! Українець, у вишиваному фелоні Службу править... Уніят? То що? Але свій, зі Львова, по українськи чисто служить і гими співає аж мило послухати. Не так, як оті москоїди!"

Не раз і не два писалося про недолю холмського населення. Були статті в пресі, були протести в соймі. Казали вже навіть, що Холмщина пропала: Маківка „Рідну Хату" за большевицькі гроші продав, запропастив, ріжно бувало казали.

Читали ми про процеси К.П.З.У., моральний занепад, смерть народу. Усе це неправда, може не неправда — може краще непорозуміння, трагічне непорозуміння. Холмщак любить церкву, навіть коли він, як кажуть, червоний, навіть той, що з „людовцями" на віча ходить Вітоса на „водза" вибирати...

Читає задурно „Зельони Штандар", читає комуністичні рептильки, папіроски з них скручує — і до церкви йде. А як не до церкви, то хоч під церкву, між люди.

Люди на Холмщині змінилися. Завзятіші стали й на біду байдужі. Деякі дітей учать і хоч біда, брак гроша — до Львова посилають; там ліпше вчать, кажуть. Хоча свого дитина навчиться. — Холмське село перемінилось, але віри не втратило. Освідомилось. „Народню Справу", „Нову Добу" знайдеш у кожному селі, часто-густо натрапиш на добру книжку. Дахи криють здебільша дахівкою, жнуть живалкою, носять наймодніші краватки; модернізуються. Але на празники їздять, як давніше; на відпусти ходять по колишньому, консисторії цілком не бояться.

В Г—ім консисторія перевела місцевого пароха українця на іншу парохію. На його місце прислали москаля. Приїхав новий „настоятель", приїхав декан, очевидно: церкву перебірати. Прийшли оба під церкву, люди шапки знімають, кланяються: „Слава Ісусу Христу!" Відповіли хором: „Слава на віки!" Підійшов „благочинний" до дверей церкву відчинити, жінки муром стануги, не впустили. Ключі видерли — як у воду пропали. „Як не вернете нам священика-українця, нічого не буде, головою мур розбивайте!" Так казали люди, холмські православні люди з тої Холмщини, про яку дехто з наших і досі не знає, з котрої сторони Карпат простягається. Благочинний відступив. Просив, не помогло. „Хочемо нашого батюшку, щоб нам дітей такою мовою вчив, як ми говоримо, бо інакше їх до школи не пустимо. Благаємо вас, не забирайте нашого пан-отця — як не послухаєте, на унію перейдемо"...

Перейдемо на унію... Так кажуть сьогодні люди на Холмщині, хоч їх комуністами зовуть і на москалів перехитрують. Як не будете вчити дітей по нашому, до школи не пустимо — так кажуть тамошні батьки.

В Білгораї підчас візитації православного епископа сталася досить цікава подія. В Білгораї люди говорять по польськи, хоча визнають православну віру. Єпископ-москаль хотів людям промовити до серця: виголосив проповідь по польськи. Казали, що після того ніхто ніде, крім цікавої молоді, на стрічу владиці не виходив. Ціла православна Білгорайщина зжахнулася: „Наш біскуп — казали — навет бродекма, а по польску муві". Подібне було і перед війною. Новий священик виголосив був проповідь по польськи в селі, де люди говорили по польськи. Але селяни просили вже більше цього не робити, бо це не по православному. Хай би задумались над цим явищем усі ті московські та немосковські діячі, що хотіли би зробити з Православної Церкви знаряддя польонізації!

Холмщина вміє довго мовчати, ще довше терпіти. Синодальні москалики виганяють уже останніх священиків-українців на Волинь, або на... Лемківщину: „святому православию служили". Холмщину „кольонізують" „благонадьожними".

Холмщина зачинає підноситись, насторожується, готовиться до боротьби. „Не дражніть нас, кажуть, народ має силу!.. Як маємо москалям служити, то краще на унію підемо. До Львова недалеко!" **Роман Гучванович.**

яльну чи психольогічну студію в усіма коментарями. Чаплін залишає тільки натяки, як деякі поети-лірики, занадто несміливі, коли йде про враження великого метушливого світа, в якому живуть.

Чаплін залишився вірним німій фільмі. Тільки в одному місці чуємо його голос і тоді він — співає, співає словами власної видумки під впливом ріжних мов, які попереміщувалися на його язиці.

Його партнерка Ґоддар дала тип пів-дівчинки пів-жінки, щоб зміцнити настрій тої наївности, в якій Чаплін так любується, коли дивиться на світ здивований, сантиментальний, не відріжняючи поважних оправ від дитячої забави.

Працював Чарлі Чаплін над своєю фільмою пять літ і витратив на неї величезні гроші, доречі без риска втрати. Навіть у цьому він виявив добре розуміння людської психольоґії — не хоче знудитися публиці занадто частою появою на екрані.

Здається, що найкращий спосіб оцінювати фільми є відповісти собі на питання, яке можна ставити і при книжках: чи ми могли би дивитися за неї ще раз? Мало є таких фільм, хоч деякі мають багато епізодів, чудову обстановку, прегарні красвиди. „Нинішні часи" це щось більше, як звичайне кінове видовище — це клаптик життя, перемішаний із уявою великого артиста. Чарлі Чаплін почуває себе ніяково в сучасному світі, як неодин поет і вміє дуже своєрідними засобами передати це своє почування разом із незасованою вірою у краще майбутнє.

—o—

З польської преси.

„Діло" у пастці.

Таким сензаційним наголовком заалярмував „Дзєннік Польскі" всіх тих, що так чи інакше заінтересовані в іствуванні нашого щоденника. Уявляємо собі, як зраділи наші вороги (хто їх не має?) і як засумували приятелі (на злість ворогам — тих приятелів таки немало). Попалося „Діло" та й годі. У чомуж річ? Послухайте: На закид „Дзєнніка Польского", що „Народній Дім" у Львові завдячує своє повстання та іствування „виключно русинам", „Діло" відважилось звернути увагу що Головна Руська Рада це перша *українська* новочасна політична організація. Ось і та „пастка":

„Тепер уже справді нічого не знаємо" (ломить руки і злобно підсміхається п. М. Ч. з „Дзєнніка Польского", а ми віримо йому на слово, що багато річей він дійсно не знає). Бо коли *руска* Рада була Радою *українською*, то не розуміємо взагалі глузду боротьби, яку веде „Діло" від літ на тему „рускі" чи „український", вважаючи майже за образу утотожнювання руськости з українством..."

І на цю тему йде кількадесять дальших рядків, переповних радістю, як то „Діло" само себе здискредитувало, та ще й у такій принциповій справі.

„Грім з неба" вдарив у п. М. Ч., кажучи його власними словами. Але той грім це радше феєрверок, яким п. М. Ч. хоче заблиснути перед своїми читачами. Жонґлювання словами і софістична еквілібристика тут ні при чім. „Діло" і ніхто з українців не тільки ніколи не квестіонував однакового мериторичного значіння висловів „русин" і „українець", але — навпаки — ми завжди боролися проти причислювання „русинів" до якоїсь іншої нації. Ніхто ніколи не міг пропаґувати окремішности назв український і руський, бо тоді прийшлось би викинути з літератури всіх славних „русинів-вояків" і кинути каміпем на всіх українських патріотів, які у свій час з гордістю заявляли, що вони — ані поляки ані москалі — тільки *русини*. Так, українські патріоти називали себе русинами і в цьому абсолютно немає ніякої суперечности, ніякого парадоксу. Бо термінольоґія річ змінна, а нація річ тривка. Один великий український нарід був, є і буде, хоч деякі його територіяльні частини модифікували свою назву. Так було, є і буде з усіми народами. Поляки звали себе колись лехітами і ляхами і тоді з гордістю носили ці назви, — чи згодились би без протесту на те, щоб хтось сьогодні вживав тих термінів?!

Спеціяльно „Дзєннік Польскі" не має чого „дивуватися", бо саме він належить до тих пресових органів і того відлому польського громадянства, що *штучно* надівали і надають назві „руський" специфічне *політичне* і *моральне* значіння, постійно і політично і морально депреціонуючи той термін і в той спосіб причиняючись чимало до того, що ввесь український загал остаточно прийняв одностайну назву, рішуче домагаючися ввести її до офіціяльної термінольоґії. Коли ввесь

ендецький загал, до якого фактично належі належить „Дзєннік Польскі", помазаний зверху санаційною фарбою, термін „український" — „українець" стосує тільки ніби до одної (сепаратистичної, терористичної протидержавної, словом — здатної тільки до криміналу) політичної *партії*, а під терміном „русин" визнає тільки тих „порядних" людців, яких можна собі наймати для своїх цілей, — то серед малокритичного польського громадянства мусіла повстати дезорієнтація; адже є і такі поляки, які українців бачать тільки за Збручем, а тут якихось безполових русинів. Очевидно, що така акція мусіла викликати обурення. І ми не винуваті, що — користаючи з цієї ситуації — найшлися дійсно „русини", які палко почали відпекуватись звязку з українцями; завжди найдуться спритарі, які користають з нагоди для хапатні...

Наприкінці, у скромнім „пост скриптум" п. М. Ч. гнівається на „Діло", що воно зареклямувало свою „авторську власність" щодо історичних дат, якими п. М. Ч. користувався у своїй статті про Народній Дім. Правдою є, що історичні дати це власність всіх, правдою є що вони для всіх доступні. Але піддаємо під сумнів чи дати, які торкаються української історії, історії українського національного відродження в Галичині

зокрема українських установ, це речі „ноторіяцо відомі". Ми дуже раділи, коли б справді вони стали польському громадянству нотoрiйно відомі. Мало того: ми страшенне раділи, коли б нотoрiйно відомими стали бодай ті українські книжки, які здебільша є *єдиним* джерелом пізнання тієї історії: і нічого більше не бажаємо собі, як того, щоб ті польські журналісти, які беруться писати на українські теми, цікавились трошки *українською джерельною літературою*, а не корчили прихапцем з кількох дат, випадково зворшечтених, і не приписували собі в цього титулу вже фірми „спеца від українських справ".

—o—

„Ліґа Оборони Прав Людини"
раптом пригадала собі совітський терор.

„Ліґа Оборони Прав Людини і Громадянина у Польщі" — „Відділ у Львові" — розіслала до всіх редакцій львівських часописів такий комунікат:

„Управа львівського відділу Ліґи Оборони Прав Людини і Громадянина" приєднюється до заяви Головної Управи Ліґи у справі московського процесу 16-ти. Ця заява звучить ось як:

Головна Управа Ліґи Оборони Прав Людини і Громадянина, глибоко потрясена понурою драмою, яку совітська влада уладила свому краєві і всьому світові, стверджує, що екзекуція над 16 комуністичними опозиціоністами, засудженими у московському процесі, та умовини, серед яких ішов той процес і серед яких прийнято та виконано засуд, — це глум з усякого почуття людяности. Адже серед розстріляних находились люди, які в Совітській Республиці займали найвищі становища і цілі роки були провідниками російських робітників. Більшість засуджених була вже нешкідлива для уряду в моменті, коли могли назрівати пляни дальших терористичних замахів, зрештою нездійснених. Сам хід слідства залишиться на завжди тайною, яку засуджені забрали з собою до могили. До відома загалу дійшли тільки промови обвинувачених, які давали образ нечуваного споневірення та упокорення. Атмосфера процесу, втягання до процесу на одній площині Троцького і „Ґестапо", страшна нагінка на обвинувачених у пресі і зборах, вкінці низка чолобитніх адрес, висиланих до Сталіна, все це викликує відрух найвищої відрази".

— Друкуємо цей комунікат і питаємо від себе Головну Управу Ліґи Оборони Прав Людини і II львівський Відділ:

Щойно тепер почуваєте, високогуманітарні пані і панове, „відрух найвищої відрази"?! Чи до цього часу не було нагоди висловити своє обурення на те, що діється у Совітах? Чи до цього часу було там усе в найбільшому порядку? Чи процес Спілки Визволення України, де було те саме прилюдне видовище наклепів і каяття, заражоване на те, щоб знищити передових українських культурних діячів, це була маловажна дрібниця? А смерть Скрипника, теж старого большевика, смерть Хвильового, розстріл Крушельницьких, Влизька, Фальківського, Косинки, Сказинського — всіх теж комуністів — це була кепська нагода для протесту? А за зимно організований голод на Україні, якого жертвою впали міліони, а кільканацятилітній режім терору на Україні, на Кавказі, в усіх мною загарбаних краях Совітського Союзу, це була і є дрібниця?!

І треба було справді аж розстрілу 16-ти большевиків, щоб раптом посипались іскри святого обурення. Певне: як можна розстрілювати тих людей, які ще недавно самі організували і проводили кр'вавий терор?! Адже вони ще могли віддати прислугу всім звеличникам „мокрої роботи", що досі залишала цілком байдужими філянтропів з Ліґи Оборони Прав Людини.

Мимохіть насувається думка: чи нинішній протест не викликаний тим, що серед розстріляних 16 большевиків аж 14 було — **жидів?!** Бо українці, білоруси, грузини, вірмени, кубанці, — все це нічого, — можна їх розстрілювати, нищити, гнобити до схочу. Але жидів? Та ще й „порядних" старих жидів-большевиків, заслужених для російської большевицької революції і революціонізації всього світа, — ні, це справді жах! Обовязково треба протестувати!...

За охорону природи.

Конференція в справі охорони природи в Підлютім у днях 16.—18. серпня ц. р.

Не тяжко відгадати, чому саме Підлюте, серце митрополичих дібр і найкращий центр Горганів, вибрано як місце для нарад прихильників ідеї охорони нашої природи. Підлюте-живець і кліматична високогірська оселя з вибагливими на европейську мірку урядженнями надається безперечно на цього роду зїзди якнайкраще.

Конференцію зорганізувала Комісія охорони природи при Н.Т.Ш.; взяла в ній участь більшість членів цієї Комісії, відпоручники нашого Краєзнавчого і Туристичного Т-ва „Плай" та поважна скількість інжинірів лісників, що працювали в тім часі у митрополичих лісах; всіх учасників 17. Відкрила конференцію голова Комісії охорони природи п. д-р Мриц у неділю 16. серпня; проводив нарадами інсп. Левицький Володимир; понеділок 17. серпня присвячено відвідинам кедринового заповідника ім. Митрополита А. Шептицького і рефератові інж. Пясецького А. про цей заповідник; у вівторок 18. серпня оглянено запроектований ялиновий заповідник, природничу збірку гр.-кат. Митрополії, основану й ведену інж. Саєвичем М., а вечором закінчено 3-денну конференцію низкою резолюцій.

В часі конференції явилася делеґація конференції в складі: д-ра Мрицівної, інсп. Левицького і дир. Коренця в Е. Митрополита Кир Андрея в Підлютім, щоб подякувати владиці за його виняткову увагу і зрозуміння для справ охорони природи, чого доказом створення ним кедринового заповідника на Яйці (1600 м.) та степового заповідника під Рогатином на Чортовій Горі, за прихильність для ідеї охорони нашої природи, чого доказом знов організація дальших шістьох заповідників у господарських одиницях нашої Митрополії, а саме: заповідник пралісу, заповідник сосновий, ялиновий, буковий, високогірських озер і скальний у Крилосі коло Галича.

Коли міряти наші осяги в ділянці охорони природи з досягненнями інших народів, зокрема державних, приходиться назвати осяги ці менше як скромними. Всеж таки тим, що зроблено у нас і що приготовлено до здійснення, є і буде значним вкладом у нашу національну і потім також у вселюдську культуру.

Краса й багацтво нашої землі дає величезні можливости праці, від якої нам не вільно стояти осторонь, бо випередять нас і виручать чужинці, як це сталося на багатьох інших нивах культурної і наукової праці. Зарадити цьому лихові можна буде, коли притягнемо до співпраці українських дітей, яким дорога ідея збереження краси, величі й багацтва нашої природи для грядучих, може щасливіших наших поколінь.

СССР — велитень на глиняних ногах.

ГАРЯЧКА ПІДОЗРІНЬ.

(РО). Совітська преса дальше відкриває опозиціонерів. Вісти, що їх вона подає, насвітлюють дивну психозу „читання в думках", та повені підозрінь і арештовань. В Ростові н. Доном викинули з партії якогось Халілова, що викладав історію партії на курсі комсомольських пропаґандистів. Ця подія трапилась після московського процесу. Халілов зацитував підчас викладу деякі речення із зізнань підсудних і запитався слухачів: „Чи не здається вам це дивним?" Ці слова були підставою, щоби йому закинути, що він є прихильником засуджених. Опісля доказали йому, що буцімто він був приятелем Котолинова, котрого розстріляли за вбивство Кірова.

І СОВІТСЬКІ РЕДАКТОРИ ПІДОЗРІЛІ.

„Правда" з 2. ц. м. пише про контрреволюційну діяльність багатьох редакторів і співробітників провінціональних часописів. Годі зорієнтуватися, яка їхня протиреволюційна діяльність, бо „Правда" пише це дуже загально. Між ін. партійний часопис татарської республики зредаґував статтю про „троцькістів" у такий спосіб, що ця стаття була наступом на партію. Хоч часопис сконфіскували, багато примірників дійшло до читачів. Деякі часописи містять „злобні похибки", які шкодять інтересам партії. В кожнім разі, хоч рівень провінціональних журналістів дуже низький, ясно, що ріжні опозиціонери намагаються ріжними способами впливати на громадську думку.

З ВЕЛИКИХ ПЛЯНІВ — ДУЛЯ.

Совітська преса признає майже у щоденних статтях, що багато великих плянів не виконується, або виконується в малих відсотках. В СССР відчувається недостачу лічниць, поліжничих заведень, захистів і т. д. На переведення будівельного пляну призначили величезні гроші — на папері. В Москві, Ленінграді, Челябінську, Іркутську та в багатьох інших містах будова скромненьких лічниць триває від 1929 р.

Банки не виплачують грошей, а будівельні інституції не стараються за матеріяли. В Москві і Ленінграді мали побудувати лічниці на 300 ліжок і 4800 місць у захистах. **Досі не зачали навіть підготовчих робіт.**

І ГОСПОДАРКА КЛИГАЄ.

Вже в попередніх числах писали ми про катастрофальний стан жнив і засівів у СССР. Дальші вісти є теж алярмуючі і доказують, що навіть колгоспам осточортіла совітська господарка і вони всю свою енерґію звертають на приватні частини. Відсоток збіжжа є дальше низький. В багатьох округах нема ні одного „комбайну", що був би придатний до вжитку. Декуди втрати на жнивах більші, як 40%. Плян на приватних частинах виконують у 63%, а на колгоспах всього 40%.

ШКІЛЬНИЙ ХАОС.

В Саратівській окрузі, Омській, у республиках татарській, башкирській, кірґіській, мордовській, даґестанській, каракалпакській **не закінчено будови ні одного шкільного будинку.** Нема підручників і приладів, а найважніше те, **що тисячі дітей не знають, до якої школи на підставі істнуючих приписів мають ходити.**

—o—

З ПОРТУҐАЛІЇ ВИПРОСИЛИ ЕСПАНСЬКОГО АМБАСАДОРА?

ПАРИЖ. ПАТ. „Ле Жур" пише, що портуґальський уряд велів амбасадорові червоного уряду Мартінезові Льопезові покинути територію Портуґалії.

Мадридський уряд візвав свого амбасадора покинути Лісбону.

ЛІСБОНА, 5. 9. ПАТ. Міністерство заграничних справ заперечує вістку про наказ еспанському амбасадорові покинути Лісбону.

Портуґальський уряд просив лиш відкликати військового аташе, який теж відїдить з Лісбони кораблем до Мадриду, де обійме мабуть команду червоних військ у середущині Еспанії.

Ґен. Ридз-Сьміґли на лінії Мажінота.

ЗАКІНЧЕННЯ ПОЛІТ. ВІЗИТИ НАЧАЛЬНОГО ВОЖДА ПОЛЬСЬКОЇ АРМІЇ.

ПАТ повідомляє: Ґен. Ридз-Сьміґли відбув переглял військових відділів у Нансі, потім поїхав оглянути фортифікації на „лінії Мажіно". В четвер вечором ґен. Ридз-Сьміґли був гостем військового ґубернатора Мецу, ґен Жіро, в пятницю рано виїхав автом до Страсбурґа, де його врочисто привитали, м. ін. ґрупи місцевого населення в альзацьких народніх строях. В Страсбурґу ґен. Ридз-Сьміґли відібрав дефіляду альпейських стрільців; в год. 19-ій виїхав до Парижа.

Підчас принияття в Парижі ґен. Ридз-Сьміґли виголосив промову, в якій запевнив приявних вождів французької армії у непохитности польсько-французької приязни та братерства зброї, що почалося в добі Наполеона й закріпилося в боях світової війни.

ЗНАМЕННИЙ ГОЛОС „ЛЯ ЛІБЕРТЕ".

„Ля Ліберте" — націоналістично-антисемітський орґан — у вступній статті „Польща і мир" пише: Таксамо у Франції, як деінде, завжди твердили, що єдиний союз, на який Франція може числити — це союз із Польщею. Польсько-французький союз у кожному разі більше природний, як був колинебудь союз Франція—Росія, чи Франція — Совіти.

ПОВОРОТ ҐЕН. РИДЗА СЬМІҐЛОГО.

У Варшаві оподіються, що ґен. Ридз-Сьміґли виїде з Парижа в суботу вечором. До Варшави приїхав би в понеділок пополудні, або у вівторок рано. Тепер головна тема міркувань є привитання ґен. Ридза-Сьміґлого по повороті з Франції. Загальна опінія така, що це привитання не має мати урядового характеру, лише має бути висловом почувань цілого народу. Ця сама опінія панує в урядових колах.

ІТАЛІЙСЬКІ ЛІТАКИ.

ПАРИЖ, 5. 9. ПАТ. Еспанський червоний уряд прислав французькому урядові ноту до веta великодержав, що до Віґо приїхали 24 літаки італійського походження.

—o—

Свята в краю.

ЛУГОВЕ СВЯТО В ЯВОРОВІ.

Лугове свято в Яворові в память 10-ліття смерти головного отамана С. Петлюри відбулося дня 23. серпня ц. р. на майдані „Рідної Школи". На свято прибув м. ін. д-р Р. Дашкевич, голова „Великого Лугу" у Львові що виголосив промову, присвячену памяти С. Петлюри. Свято було кілька разів відкладане з причини непогоди і мабуть тому випало слабше. В святі взяли участь лише два „Луги" з Яворова (Місто й Мале Передмістя) та „Луг" з Вільшаниці, а не було „Лугів" в Краківця й Кобильниці Руської, мабуть через непевну погоду. Згідно з програмою свята відбувся похід з домівки „Лугу" на майдан, далі були вільноручні вправи, жалібний марш перед портретом С. Петлюри, промова д-ра Р. Дашкевича й опісля фестин теж з вільноручними вправами, на поручнях і на коні. Публики було досить мало. В поході й до вправ грала немирівська орхестра.

ЛУГОВИЙ ФЕСТИН У БОРЩЕВІ.

Дня 30-го серпня ц. р. черговою етракцією Борщева був фестин Повітового Лугу. Радісно було дивитися, як сильними рядами йшли наші селянські хлопці під маршову пісню власної орхестри. На великій рівній мураві над річкою Нічлавою зібралося більше як 2 тисячі видців. Поверх чотириста луговиків стануло до вправ, що їх виконували дуже гарно. Було би приємніше бачити луговиків Борщівщини в одностроях. У програму фестину увійшли крім того рівні забави і фантова льотерія. Рівночасно борщівська „Хортиця" розіграла мячеві товариські змагання з копунами зі села Стрілковець і Скали. До пізного вечора забавлялись культурно луговики та зібрані гості на фестині, вдоволені та вдячні організаторам, у першу черту старшині „Лугу", що влаштувала таку приємну та здорову імпрезу на свіжому воздусі.

Італія проти червоної Еспанії.

РИМ, 5. 9. ПАТч. Італійський уряд не одержав досі ніякої відповіди на свій протест в приводу вбивства італійського робітника Фасонеля в Барсельоні. Це вбивство викликало в Італії величезне враження і загальний протест проти червоної самоволі. Італійці виставлені в Еспанії на куди більшу небезпеку від інших національностей, тому, що вони є фашистами й католиками. Італійські урядові кола мають надію, що **висилка італійської воєнної фльоти до Барсельони** буде покищо достаточним чинником. Коли цього буде замало, Італія візьметься за гостріші засоби.

—o—

ѳ. О. ПРИСТАЙ. 87

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Прилюдні пописи українських танців, що їх виконувала наша американська молодь в національних строях, мали й загальне, велике пропагандивне значіння і зокрема на неї додатній вплив. Ця молодь, що вже ледви могла вистогнати зі себе кільна слів по українськи, стала дуже патріотична, полюбивши своє рідне мистецтво.

Ці танцюристи й танцюристки з власної ініціятиви влаштовували всюди пописи наших танців. Спершу робили це в рямках наших товариств, клюбів та організацій, а згодом і в американсько-англійських. У Ню Гейвен уладили були собі 19. серпня 1933. місцеві поліціянти великий баль в парку за містом, де був ресторан і саля до танців. Наші танцюристи, почувши про це, загросилися туди зі своїми танками й співом. Вони не тільки там добре забавилися, не потребуючи платити ніякого вступу, але ще й дістали за свої танці й співи 50 долярів нагороди й гарно погостили їх.

Хор Кошиця був надто коштовний, щоб можна було його довший час утримувати, тимто він розійшовся. Його зліквідували. Зате школа українських танків не вимагала великих видатків. Її провідник, Авраменко, мав на увазі тяжкі часи господарської депресії і не брав якоїсь дуже високої оплати за науку. Ученики й учениці платити йому стільки, щоб він міг вижити, та щоб вони не забули, що повинні самі підтримувати свою школу. А вона не переводилась, бо постійно записувалися до неї свіжі аматори танцю.

Коли Злучені Держави святкували двісталіття народин свого першого президента й визвольника Вашингтона, прилучились українці до цього свята й гідно представили себе та зробили добру пропаганду за свої національно-політичних, державницьких змагань. Велику заслугу за успіх нашої участи у святі в честь Вашингтона мав диригент О. Кошиць і мистець національних танків В. Авраменко.

Здавалося, що на цім буде покищо кінець і не матимемо вже нагоди знову пригадатися світові. Але щастя сприяло нам такими нагодами, щоб тільки ми вміли їх завжди якслід використати.

Кілька років по Евхаристічнім Конгресі, рішили горді шикагські нотаблі влаштувати у своїм місті „Всесвітню виставу столітнього поступу". Бо саме перед сто роками на місці сьогоднішнього Шикага було всього кількасот деревляних робітничих хатин. До цієї вистави підготовлялись шикагські громадяни довго, але й основно та систематично. В 1931. році намітили пляни, в 1932. р. розвинули й здійснювали їх, а в 1933. р. закінчили цілу велитенську роботу й відкрили Всесвітню Виставу.

Шикагські громадяни української народности, здебільшого вже з природи амбітні, відчули в собі внутрішню спонуку, що наказувала також їм узятись до цього діла світового значіння. Але вони не думали забратися до нього враз з американцями, що мали достатком своїх американських патріотів. Українці хотіли самостійно виступити на Всесвітній Виставі, значить, хотіли спромогтись на власний павільон, де моглиб примістити й показувати цілому світові бодай малу частину скарбів українського духа.

В Шикаґо було приблизно 16.000 українців, а в тім числі був великий відсоток справжніх українських патріотів і грошевитих людей. Існувало в Шикаго кількадесять наших товариств. Серед них найрухливіша й найсвідоміша була Гетьманська Січ, що мала свій власний пресовий орган „Січ".

Старі й досвідчені українські діячі не булиб відважилися навіть в найсприятливіших умовинах на самостійний виступ підчас Всесвітньої Вистави. Це було як не як патріотичне діло, але й понад сили самої шикагської української кольонії, а ще в часі трилітнього безробіття й загального зубожіння, особливо української еміґрації.

Шикагські патріоти, що заініціювали будову власного українського павільону на Всесвітній Виставі та його вивінування нашими експонатами, забули на решту українських патріотів, що їх не бракувало в кожнім більшім місті Америки. Зокрема забули сердеги на провідників Українського Народнього Союзу з їх щоденником „Свободою". Через цю невважливість напитали собі неабиякого клопоту шикагські ініціятори. Бо провідники Українського Народнього Союзу образилися на смерть за те, що їх поминули в такій важній патріотичній справі, як Всесвітня Вистава, та постановили дати свій гнів відчути шикагському Українському Виставовому Комітетові. Вони хотіли показати не лише самому Комітетові, але й цілій українській американській громаді, що провідники Українського Народнього Союзу, організації з 40.000 членами, не дозволять, щоб жмінка шикагських „зарозумільців" зіпхала

Економічний оглЯд.

Українська хроніка.

КУПЕЦЬКІ ГУРТІВНІ. — ГРІЗНИЙ ОБЯВ.

В останньому часі замітна серед українських самостійних купців тенденція основувати гуртів ні для обслуги детайлічної торговлі. В минуло му місяці повстали дві нові гуртівні: **„Валка", спілка з необм. пор. у Дрогобичі і „Госп.-Спож. Торговля" М. Ратушного в Перемишлянах.**

При засновуванні збірних гуртівень у коопе ративній формі матимуть наші купці великі труд нощі. Донедавна Кооп. Рада взагалі не давала дозволу на основування купцями кооператив гуртівень. Проти цього становища протестува ли дуже сильно польські купецькі організації. У висліді прийшло до угоди. Кооп. Рада згоди лась давати посвідки про госп. доцільність ку пецьких кооператив на основі опінії „Стоважи шеня купцув польскіх" чи пак нач. ради „Зже шеня купецтва польскего". Ця рада має теж пра ва евіденції основаних кооп. гуртівень, пляну вання (згори устійнений плян, де їх основува ти!), тощо.

Орган українських купців і промисловців „Торговля і Промисл" присвятив у найновішому числі багато уваги цій справі („Чужий патро нат"), накликуючи рівночасно в передовиці до більшої активности. Не тільки внутрішня органі заційна консолідація українських купців і про мисловців є конечна. Треба також дати пізна тись міродайним державним чинникам, які вва жають, що наше національне господарство — це кооперація плюс селянство, репрезентоване „Сільським Господарем", і які знають україн ського купця та промисловця тільки при стяган ні податків".

Польська хроніка.

ДИСКУСІЯ ПРО БРАК ПРИВАТНОЇ ІНІЦІЯТИВИ В ПОЛЬЩІ.

Ця дискусія не нова. Але на добре розгорі лась вона після того, коли під державну руку пе рейшов один із шлеських кольосів, вуглино-ме талюргічне підприємство „Вспульнота Інтересів" приблизно 6 тижнів тому. Тоді, коли орган Ле віятану „Курер Польскі" висказав з цього при воду кілька гірких завваг про загребущість ста тизму в Польщі, газети зближені до уряду висту пили з важкими обвинуваченнями під адресою приватної підприємчивости. Вона — мовляв — виказує часто „економічну трусливість", прохає часто інтервенції держави, а коли ця інтервенція звялюється, то при найближчій нагоді атакує е татизм, не має розмаху, коли йде напр. про си рівцевий промисл і т. і. Протиетатисти знову ви двигнули цілу низку важких арґументів, доказу ючи м. і., що вся господарська політика уряду, зокрема податкова, спричинює завмирання при ватної ініціятиви. „Час" з 25. серпня написав на віть, що „польські етатисти виконують найчасті ше несвідомо господарську програму перебудо ви Польщі, яку кинули зручно в маси вороги, а не приятелі Польщі. Ці вороги — комуністи, які вбрали маску „вольномисьлїцелі".

ПАЛАТИ ПРАЩІ ДОПОВНЯТЬ ОРГАНІЗАЦІЮ ГОСПОДАРСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ. — КОРПОРАЦІЙНІ ПРОЄКТИ.

На найближчій буджетовій сесії вплине до сойму урядовий проект закону про Палати Пра ці. Мають вони заступати інтереси працівників усіх категорій, опінювати проекти в соціяльно му законодавстві, що звязане з людською пра цею, тощо. Таких Палат має бути в Польщі 9—10 з централь. обєднанням у Варшаві. При істну ванні вже Рільничих, Ремісничих і Пром.-Торг. Палат з окремими обєднаннями. Палати Праці завершилиб організацію господарського само врядування.

При цій нагоді подамо, що пос. Закліка в ре фераті, що його виголосив на днях у соймовому „колі рольнікуф", запроектував організацію всіх станів Польщі корпораційною системою за фа шистівськими зразками. Хліборобство, ремесло, промисл, торговля, вільні звання і праця малиб увійти у рямці станових організацій. Права та ких організацій булиб дуже широкі. Для при кладу подаємо проектовані п. Заклікою права станової організації хліборобів. Вона опрацьо вувалаб пляновий поділ сільсько-госп. продукції поміж господарства ріжної величини. Цей пля нований поділ обовязував би під загрозою втра ти права власности. Палата устійнювалаб ціни сільськогосп. артикулів, під контролею держа ви. До уряду висилав би стан хліборобів таку кількість членів, яка відповідалаб значінню хлі боробства.

У вересні має „коло рольнікуф" обговорюва ти корпораційний проект пос. Заклікі.

ЗА ВІДНОВЛЕННЯ ЛЮДСЬКОЇ МАШИНЕРІЇ

„Газета Польска" помістила вже третю з чер ги статтю (ріжних авторів) на тему „браку лю дей" у Польщі, людей з економічною ініціяти вою. В останній статті доказує д-р Л. Б., що такі люди є, тільки що в Польщі панує консерва тизм: „нема потрібної амортизації персональних механізмів". Скрізь люди економічно перестарі лі. На становищах керманичів у приватних під приємствах є ледви 5.2 проц. людей до 40 літ з заробітком вище зол. 640.— Решта люди старі. Можна до них ставитися з пошанням, але мо жна мати теж поважні сумніви, чи вони відпо вiдають своїй ролі в нових сьогоднішніх економі чних обставинах.

Світова хроніка.

ОЛІМПІЙСЬКА ІДЕЯ І ГОСПОДАРСТВО.

Олімпійські вогні вже погасли, чужинні го сті, глядачі і змагуни повернулись уже до своїх краів. Не думаємо тут з цього приводу давати матеріяльні підсумки, хоч вязалось би це досить добре з поставленим вище наголовком. Безсумні но, що Німеччина може записати у свому олім пійському білянсі не тільки моральні, але й ма теріяльні активи. Хочби те, що сотки тисяч чу жинців залишили в Німеччині дуже багато гро шей. Не подаючи тут підсумків (бо їх навіть нема у німецькій пресі), хочемо занотувати на цьому місці міркування д-ра Шахта в час. „Штатсбанк" із приводу цьогорічних олімпійських ігрищ. Зна менитий економіст виказав звязок поміж олім пійською ідеєю і господарством. Він написав м. і.: „Мова спорту є так, як господарства, мовою змагу. Спорт одної країни, який не старається зміряти свої сили зі спортом другої країни, му сів би занидіти. Те саме є з господарством дер жави, яка хоче замкнутися в ізоляції від вза ємин зі світом". Д-р Шахт підкреслює в дальшо му, що добробут поодиноких держав дає корис ти теж усім державам. Про це по війні забули, як забули теж на основні засади світових гос. взаємин. Від того особливо багато Німеччина

у тінь та загорнула у свої руки всі почести й похвали, а може й неабиякі матеріяльні зиски...

Чейже тут не йшло про комітет несення помочі Старому Краєві, а про Всесвітню Виставу, де можна сподіватися всього найкращого! Гимто був такий тяжкий поріг нашої участи в ній, себто труднощі з будовою українського павільону та його вивінування. Нехай посвідчать це зібрані й наведені тут документи, що й без довгих коментарів вірно зілюструють тернистий шлях підготови до самостійного виступу українців на Всесвітній Виставі в Шикаго.

Коли появились перші, досить сухі відозви Товариства Української світової Вистави в Шикаго, я, як активний член Національного Музею у Львові, повідомив його дирекцію про наміри шикагських українців, що постановили приготовити нашу участь у виставі. Враз з тим вислав я дирекції музею відозви ініціяторів.

Львівський Національний Музей, розпочавши будову свого будинку, щоб міг примістити постійно зростаюче число музейних збірок, був опинився у грошевій скруті. Щоб вилізти із сліпої вулички, рішила дирекція музею, за згодою його основника, митрополита А. Шептицького, зорганізувати в Америці мандрівну виставу українського давнього й новітнього, народнього мистецтва. Цим чином поэнайомилосяб своє і чуже американське громадянство з рівнем української культури, зорганізувалосяб тісніший звязок заморських українців з працею музею і роздобулосяб якийсь фонд на докінчення будови нового крила, на що потрібно було приблизно 6.000 долярів.

В цій справі звернулася дирекція музею до свого давнього співробітника о. Л. Чапельського, пароха в Майнерсвіл. Він мав придбати для музею запрошення від американсько-українських священиків на уладження в Америці вистави по більших містах. Завдяки цьому запрошенню значно влекшилось би ріжні формальности, в тім і митні, у звязку з посилкою експонатів з Галичини до Америки.

В цій справі звернувся до мене о. Чапельський листом з 10. X. 1931., де наводив ось яке місце з листа директора Національного Музею у Львові д-ра І. Свєнціцького:

„Після наради з Впреосв. о. Митрополитом маємо їхати з виставою українського новітного людового і давного мистецтва в Америку. Ціль: познайомити ширші кола української і чужої суспільности з високим рівнем українського культурного дорібку, та зорганізувати тісніший звязок заморської української громади з працею Музею. Прошу ласкаво зорганізувати запросини Музеєві з кол українського громадянства для виконання цього пляну. Такі запросини дадуть нам запоруку успіху і всякі полекші в паспортових формальностях. О. Митрополит дає на цю справу 500 долярів. Візьму дещо і з Музею, щоби бути незалежним від яких невдач".

Цього пляну я не дораджував музеєві, бо існувала небезпека невдачі й музей міг наразитися на великі грошеві втрати замісць зібрати собі гроші. Але як тільки виринула ідея нашої участи в шикагській Всесвітній Виставі, я радив музеєві взяти в ній активну участь. З цим я і звернувся до о. Чапельського письмом з 25. X. 1931. У відповідь на це вияснив мені о. Чапельський письмом з 16. XII. 1931., що в листі від д-ра Свєнціцького не було згадки про Шикагську Всесвітню Виставу, а про обїздку з мистецькою виставою по Америці. О. Чапельський дивився і на плян д-ра Свєнціцького й на мій песимістично з матеріяльної сторони. Він радив без уповажнення музею не зачинати нічого та ждати на відповідь д-ра Свєнціцького. Врешті д-р Свєнціцький письмом з 24. V. 1932. написав про становище управи Національного Музею в цій справі ось що:

„Сердечно дякую Вам за ласкаву память присланим закликом Українського Виставового Комітету у Шікаго. Я говорив про це з Отцем Митрополитом і дістав Його згоду на участь Музею в цій справі. Ми з охотою виповнимо її якоюсь скількістю добрих творів сучасних мистців і людових виробів. Треба тільки, щоби Український Комітет вистави в Шікаго офіціяльно поручив нам виконання цього і докладно означив скількість місця, яке ми могли би виповнити.

З огляду на сучасні умовини нашого життя треба би зосередити в одних руках організаційну працю в старому краю, бо інакше може вийти прикре положення Комітету, якби йому наслали чимало річей безвартісних з мистецького боку. На світовій виставі мусить бути запорука в тому, що українці виступлять з матеріялом гідним справжньої мистецької критики".

Доля Українського Національного Музею у Львові лежала завжди на серці мені й іншим нашим землякам в Америці. Я використовував кожну нагоду, щоб прийти йому з поміччю й обміркував чи сам, чи з іншими ріжні пляни допомоги музеєві. І так прийшла мені ідея зорганізувати в Америці Комітет Допомоги У. Н. Музеєві, що складався би із священиків, інтелігентів і робітників. У цій справі я листувався з о. Чапельським 16. II. 1932. О. Чапельський мені відповів ось що:

потерпіла, а відчув заподіяні їй шкоди ввесь світ.

В ОБСТАВИНАХ ДОМАШНЬОЇ ВІЙНИ В ЕСПАНІЇ. — МІСТЕРІЯ З ЗОЛОТОЮ РЕЗЕРВОЮ.

Видістати в Еспанії обєктивні господарські інформації є так само важко, як видістати звідти щось про політичну ситуацію без тенденційного забарвлення. Діло в тому, що не тільки Еспанія поділилась на два ворожі табори, але також увесь світ виказує симпатиків білих повстанців і симпатиків червоного уряду. Через це все, що виходить від одних чи других, є тенденційне. Та проте можна без сумнівів повірити, що господарство Еспанії є в руїні, питомій повсякчасним революційним буревіям. Міліони робітників, відірваних від нормальних варстатів праці — це одно вже вистарчає для цілковитого розхитання господарської машини. Додаймо ще непродуктивне зуживання дібр, кольосальний гріш, плачений заграниці за достави зброї, літаків і танків, масову втечу капіталів, нищення публичних фондів, палення і бомбардування фабрик, крамниць, тощо. Очевидно, що світові біржі котують щораз більший спадок курсу акцій (навіть такого світової слави підприємства, як Ріо Тінто), а також значний спадок вартости пезети.

При такому стані річей неабияку сензацію у світі викликує факт, що золоті резерви Еспанії нічого від революції не потерпіли. Згідно з останнім виказом Банку Еспанії ці резерви навіть дещо зросли, не вважаючи на те, що в останніх тижнях хоч би до Франції вислав еспанський уряд чимало золота. Отож є питання: чи статистика уряду „препарована“, чи поміч Совітів і франц. симпатиків є така видайна?

ГОСПОДАРСЬКА ПОЛІТИКА УСІХ ДЕРЖАВ ПІД ЗНАКОМ ВІЙНИ.

Останні тижні і навіть дні принесли нові яскраві факти про небувалі досі розміри, в яких збройться ріжні держави. До потреб оборони (чи пак нападу) наломані очевидно напрямні господарської політики в ріжних державах. У Франції після удержавлення цілого воєнного промислу виринають проекти нових удержавлень. Німеччина розвязала м. ін. питання сирівців і харчів, бо недостаток їх у світовій війні був причиною катастрофи. „Дейлі Телеграф“ написав на днях у передовиці, що Німеччина почала нову господ. епоху в світі, зреволюціонізувавши всі дотеперішні теорії політичної економії. Ґазета згадує між іншими осягами виробництво сирівців хемічним способом, у чому Німеччина побила всі рекорди. Очевидно, все те наставлене на майбутні воєнні потреби. Півофіційльний орган мін. нац. господарки „Дер дойтче Фольксвірт“ розглядає фінансову проблему найближчої війни і з його міркувань добре видко, що німці розбудовують своє господарство, думаючи безупинно про війну. Зрештою — це діється також в інших державах, не тільки европейських, але і в Америці.

В. Н—вич.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Контрреволюційна змова.

Предсідник Окружного Парт-Комітету тов. Мамалиґін пчихнув. Пчихнув — і нічого. Хоч би собака гавкнула. Навіть муха, що посувала по обіжнику замоченими в чорнильній плямі ніжками — і вона не втікла.

А перший заступник предсідника товариш Гавкін сопів, гей би нічого. І другий заступник предсідника тов. Мордкін теж не зворушився думкою, чи може партія не дістала катару!

Це заставило тов. Мамалиґіна глибоко призадуматися над цим фактом. Очевидно пчихання — це ніяка державно-творча подія, але коли раптом, по пятьох роках спільної праці, два найближчі співробітники не відповідають на пчихання „На здоровля“, то це щонайменше „ухил“.

Чим довше тов. Мамалиґін думав над цим фактом, тим більше набирав переконання, що опозиція обох заступників супроти офіціяльного пчихання предсідника — це замаскований саботаж діяльности влади.

Предсідник подивився вовком на обох винуватців і вийшов без слова у другу кімнату. Подзвонив до начальника ҐПУ тов. Розенцуфта.

— Розумієте, тов. командір, обох їх треба зліквідувати. Маю сто відсотків певности про їх приналежність до троцькістів.

І повернувся, якби нічого, на засідання. Оба заступники за той час порозумівались:

— Слухайте, товаришу Гавкін, наш предсідник мені рішуче не подобається. Підчас важної політичної дискусії він демонстративно пчихнув.

— Поглянув на мене вовком і...

— Я давно підозрівав його у контрреволюції.

Коли предсідник вернувся до кімнати засідань, оба заступники предсідника демонстративно вийшли.

За хвилину дзвонили до начальника ҐПУ.

— Товаришу начальник... важна справа. Демонстраційно пчихає! Хто? — Відомо — хто! Підозрілий у троцькізмі. Негайно зліквідувати.

Предсідникові контррозвідки закрутилося в голові. Не знав уже, кого і защо арештувати, але що не любив він ніколи гайнувати часу і тому, що наказ був зовсім ясний, до полудня „зліквідував“ предсідника, під вечір першого заступника, а вночі другого.

Та тут і вийшла нова заковика. Коли розстрілювали другого заступника предсідника, то він крикнув:

— Негайно наказую зліквідувати товариша командіра Розенцуфта, як підозрілого у троцькістичній змові!

Комендант ҐПУ був зовсім спантеличений. По-перше він не був певний, чи сам він справді невинний, по-друге дістав наказ від своєї безсумнівної зверхньої влади, яка до останньої хвилини життя була правосильна.

А наказ слід негайно виконати. Начальник ҐПУ підійшов до дзеркала, придивився собі пильно і тарахнув із пістоля у дзеркало.

Приказ виконав.

— — — — — — — —

Повели слідство, шукаючи первної причини арештів і розстрілів. Причин найшли богато, але ніхто не знав, що перша правдива причина була — пчихнення товариша Мамалиґіна.

Преса писала про нову ліквідацію нової ґіґантської змови. Вислід був ясний: 35 розстріляних, 350 арештованих, 3.500 засланих.

Офіціяльні комунікати повідомляли про „нове закріплення революції“.

Ґіякинт Брунька.

На викуп решти паїв „Українського Городу“.

XVII. виказ.

Зложили в С.-Б.:

Учасники III. вакаційного курсу кооперативних провідників і прихильників у Ямній з нагоди побуту на курсі голови Сокола-Батька інж. Хроновята М. зол. 56.— і кличуть усіх кооператорів у краю допомогти чимскорше довершити велике діло.

З нагоди 63-ліття нашого Батька проф. І. Боберського: Союз Українського Сокільства за кордоном 50 кор. чеськ., інж. Платон Цісар 30 к. ч., інж. Володимир Дараган 20 к. ч., інж. Василь Прохода 20 к. ч., д-р Яків Якубовський 20 к. ч., інж. Олександер Деркач 10 к. ч. — разом 150 кор. чеських (зол. 32.33).

Районова Молочарня, Галич зол. 25.—.

Пов. Союз Кооператив, Борщів зол. 25.— і кличе: ПСК Бучач.

Іван Фур, Ременів (збірка) зол. 21.80.

Група політ. вязнів українських націоналістів у Тарнові зол. 20.—.

Працівники „Дендри“, фабрики кілків, Львів, зол. 20.— і кличуть працівників фабрики свічок „Керос“, Львів.

Районова Молочарня, Гайворонка зол. 20.—.

Кооп. „Єдність“, Добряни зол. 10.—.

Районова Молочарня, Княгиничі Волинь зол. 10.—.

Т-во „Сокіл“, Нове Село зол. 10.—.

Районова Молочарня, Пикуловичі зол. 10.—.

І. Корчинський, Корчин Рустик. (збірка) зол. 6.16.

Кооп. „Українська Щадниця“, Борислав зол. 5.—.

І. Ничай, Львів зол. 5.— замість квітів на могилу бл. п. Вальчикової.

Мих. Вербицький зол. 5.—.

Т-во „Сокіл“, Судова Вишня зол. 5.—.

Кооп. „Самопоміч“, Боднарів зол. 5.—.

Карп. Лещетарський Клюб, Сянік зол. 5.—.

Український Кооп. Банк, Бурштин зол. 5.—.

Рудольф Мартинюк, Суходіл зол. 5.— і кличе інж. Василя Рижевського, Львів, інж. Мих. Кравцева, Стрий та о. Цебровського, Черепин.

о. Іван Дорик, Коросно Старе зол. 5.— і кличе: о. Коверка в Бродах, о. І. Березюка в Полянці, о. Думанського М. в Добрянах та о. Панчаки А. в Красові.

Дмитро Вирста, Галич зол. 5.— і кличе: д-ра П. Вославського, дир. Р. М., інж. Степана Дуцяра, д-ра Осипа Яновича — усіх в Галичі і Дмитра Гречанівського, упр. митр. дібр у Крилосі.

В. Петрикевич, Бучач (збірка) зол. 4.60.

о. Воронюк Василь зол. 3.— і кличе: всіх отців Яричівського деканату на довільну суму.

о. Городецький С., Урмань, зол. 3.— і кличе: о. В. Соломку, Наліпичі, о. Б. Литвина, Побук, о. В. Бодака, Долина.

Т-во „Сокіл“, Бубнище, зол. 2.50.

Лев Федорович, Раків зол. 2.—.

Іван Щупаківський, Самбір зол. 2.— і кличе: Ст. Хомяка, Дм. Сидоряка, Ол. Хотинецького.

Зложили в Земельнім Банку:

Інж. Володимир Кулієвич, Прага зол. 10.— і кличе: інж. Кічуна, Льовосіце, фабрика шовку, Ч. С. Р., інж. Т. Крицуна, Прага-Панкрац, інж. Макаренка, Трутнов, д-ра Петра Гринчишина, суд. радника, Михалівці к. Ужгороду.

о. Дядьо Микола, Лагодів зол. 4.— і кличе: о. Анд. Трача й о. Сем. Чернишa.

Інж. Володимир Несторович, Львів, зол. 5.— і кличе на довільну суму всіх дипльомованих торговельників, експортівців, які ще поіменно не були викликані чи пак не зложили жертв.

Ярослав Чума, Львів, зол. 2.— і кличе: Ст. Орищина, дир. Ю. Чубатого.

Українська Рем.-Пром. Бурса, Львів зол. 1.—.

В місяці вересні ждемо на масові вплати від усіх свідомих українців. До цієї пори тільки мала горстка свідоміших громадян сповнила свій національний обовязок. Навіть тих, що вже колись дали якісь датки на ту ціль, просимо за додаткові вплати, а тих, що ще ні разу нічого не вплатили, просимо зложити подвійні датки.

Всі гроші і кореспонденцію просимо спрямовувати до Центробанку у Львові, вул. 3-го Мая ч. 15. Чекове конто ПКО ч. 143.467. Зазначувати: На „Український Город“.

НОВИНКИ.

— Дансінг сьогодня і кожної неділі в Т-ві 2680 „Зоря", вул. Вірменська 25.

— Машини до писания і до шиття всяких сис тем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем пору-тає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11. Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука пи-70-115 сання на машинах.

— Книжки, які бажали би Ви прочитати, можете позичати на догідних умовах у випозичальні книжок „ІЗМАРАГД" при вул. Косцюшка ч. 5, яка має книжки українські, польські, німецькі, російські, французькі та англійські. Всі шкільні лектури завсіди на складі. Випозичальня відкрита щодня, крім неділь, від год. 9-ої ра-2577 2—5 но до 7-ої вечором.

— В часі теперішніх пошесних недуг (червінка, шкарлятина й ін.) — необхідно звертати дбайливу увагу на поживу. В першу чергу слід вистерігатися споживання молока невідомого походження і споживати лише пастеризоване молоко „Маслосоюзу". Воно продуковане при помочі наймодернішого машинового урядження, позбавлене всіх хороботворчих бактерій і є зокрема для дітей і старших не тільки найвидатнішою, але й гарантовано найздоровішою 1—2 поживою.

— Нововідкритий одинокий український блаватний магазин „Мануфактура" під упр. О. Стефановича Львів, Ринок 37., поручає по найдешевших цінах матеріяли на мундурки для дівчат і хлопців.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущини 5 (побіч кіна „Апольо") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 45-100

— Зміна в тернопільському воєвідському уряді. Дотеперішній тернопільський віцевоєвода п. Гінтовт-Дзевалтовський перейшов на те саме становище у Вильні на місце віцевоєводи Янковського. Віцевоєвода Янковський переходить на вище становище в самоврядуванні.

— Прокураторські аванси. Віцепрокуратор окружного суду у Львові Юл. Прахтель-Моравянський став віцепрокуратором апеляційного суду у Варшаві. Віцепрокуратор львівського окружного суду д-р Ант. Закшевський іменований прокуратором окружного суду в Чорткові.

— Відїзд двох оо. Василіян до Бразилії. Дня 1. ц. м. відїхали зі Львова до Варшави і відти до Бразилії на місійну працю між нашими тамошніми переселенцями о. Мелетій Михайло Камінський ЧСВВ (родом з Розбора Округлого, пов. Ярослав) з монастиря в Станиславові й о. Орест Михайло Дуб ЧСВВ (родом з Тисова, пов. Болехів) з дрогобицького монастиря.

— На що зійшла саля Народнього Дому? Польські напіввійськові організації у Львові, що хотять дальше грати ролю оборонців польськости цього міста, стараються всіми способами замаркувати в очах населення своє існування. Вони при допомозі публичних фондів приступили до будови „Дому жолнержа", а в останньому часі заходяться над створенням „Театру жолнержа". Втішаючись підтримкою урядових і міських чинників, вони вже добилися для цього театральної салі. Як звіщає польська преса, управа „Театру жолнержа" обняла в посідання салю українського Народнього Дому, в якій містився доведна зліквідований „Театр Ріжнородностей"... От до чого довела кацапська господарка цею всенародньою установою! Український театр не має у Львові де приміститися, а саля Народнього Дому, збудована колись тільки для потреб українського мистецтва, разом з меншими салями, де в 1918 р. находилася головна команда українських військ, перейшла в руки „театру жолнержа"!

— Шкільна молодь у цифрах. Міністер освіти Свентославський виголосив до радія з нагоди нового шкільного року промову про працю й обовязки вчителя. М. ін. він ствердив, що до вселюдних шкіл у Польщі вписалося поверх 4 і пів міліона дітей, а до середніх і фахових шкіл поверх 230 тисяч учнів і учениць. Вперше переступило шкільні пороги поверх 650 тисяч дітей. До педагогічної праці над цею міліоновою армією шкільної молоді стануло 80 тисяч учительства.

— Шкільні однострої обовязкові. Шкільні кураторії виготовили кілька розпорядків у справі реалізації загального навчання та введення в життя в середньому шкільництві нового уладу обовязку носити однострої на основі устійнених зразків. В одностроях нічого не вільно зміняти.

— Лікар чи знахор? Головна лікарська палата доповнила т. зв. кодекс, що нормує основи лікарської етики. Лікар не сміє співпрацювати із знахорями та особами, що займаються нелегальним лікуванням. Не вільно йому також уживати таємних способів оздоровлювання.

— Манастир Домініканів у Тисьмениці в товмацькому повіті мають зліквідувати. На вістку про це місцеві польські діячі вислали до архиепископа Твардовського депутацію, домагаючись, щоби манастир Домініканів залишити з огляду на його польонізаторську місію в околиці.

— Нові людові доми вибудувало „Товариство школи людовей" в Демні, Гиновичах і Теофипільці пов. Бережани. Викінчують будову людового дому в Бартошівці.

— Виясненння. У вчорашній новинці „Діла" т. н. „Як польське селянство ставиться до поляції" вкралося немиле непорозуміння. Мова про населення громади Кречевичі пов. Переворськ, яке, хоч говорить по польськи, зачисляє себе до української народности і почувається тільки українським, як це зрештою воно само задокументувало свого часу прилюдною заявою в нашій газеті.

— Ограбили потяг. На лінії Львів—Судова Вишня напали на поспішний товаровий потяг, що йшов до Перемишля, бандити й отворивши один вагон, вкрали баль килимів ваги 46 кг. та два балі суконних матеріялів ваги 400 кг. Вкрадені товари представляли вартість 20.000 зол. Товари були призначені для купців у Перемишлі.

— Краєва хроніка. В Ярославі вояк Дмитро Трешицький, будучи на варті, вбив кількома стрілами сержанта Йосифа Малолепшого, опісля пострілив себе смертельно. — В Журавні пов. Жидачів санітарна влада відкрила епідемічний шпиталь. — В Надвірній арештували 22-літнього Ст. Дуция, що фотографував військові обекти. — У Свиржі пов. Перемишляни вломники вкрали з костела 12 обрусів.

— Волинська хроніка. Окружний суд у Луцьку засудив за комунізм Григ. Кравчука на 15 літ вязниці і чотирьох інших обвинувачених від 3 до 5 літ. — В Рівному застрайкувало [illegible] робітників, занятих при регуляції ріки Усті. — В Центківці пов. Кремянець вмерла ціла родина зложена із 7 осіб, затроївшись грибами. — В Миргороді пов. Дубно вмер б. посол Вол. Ме[illegible]зуна, чех, знаний з противукраїнських виступів у соймі.

— Лодзь осередком трансфузії крови. На зразок інших держав польський Червоний Хрест зорганізував у Лодзі постійний осередок крови. Досі зголосилося до цього осередка понад [illegible] осіб, переважно з безробітних, що доставлятимуть правильно свою кров для ратування хворих. Ціну крови устійнено на 75 сот. за кубічний цм.

— Вислід бальонових змагань за чашу Гордон-Бенета покищо невиясненний. У змаганнях, що розпочалися 30. серпня ц. р. у Варшаві, взяло участь, як відомо, 10 бальонів, що репрезентували пять держав: Бельгію, Німеччину, Францію, Швайцарію і Польщу. Всі бальони полетіли з вітром у північно-східному напрямі. Хто залетить найдальше, виграє нагороду. Досі наспіли вістки тільки про пять бальонів, з яких бельгійський бальон „Брюсель" перелетів у [illegible] годинах 890 км. і осів біля Смоленська, а німецький „Авгсбург" впродовж 22 годин перелетів 920 км. і осів біля місцевости Молатичі на південь від Ленінграду. Трохи дальше (950 км.) дістався другий німецький бальон „Саксонія", що спустився серед великого ліса. Більше щастя мав французький бальон „Моріс Малле", що осів за Твером (1.150 км.), а ще дальше дістався швайцарський „Цюріх", що літав 36 годин і осів біля Вакнавоток у Карелії (1.530 км.). Пізніше наспіла вістка про другий бельгійський бальон „Бельгіка", що осів серед багон на північ від Архангельська, пролетівши у 48 годинах коло 1.800 км. Менше більше ту саму віддаль осягнув німецький бальон „Дойчлянд", що осів у лісі над Білим морем, недалеко Соловецьких островів. Нема ще ніякої вістки про три польські бальони, що дісталися мабуть на безлюдні тундри на північ від Архангельська. Совітська влада вислала за ними рятункову експедицію, зложену з визначних совітських летунів, що мають перешукати простори на північний схід від Архангельська. Дотеперішній рекорд у змаганнях за чашу Гордона творить 2.100 км. — В останньому часі прийшла вістка, що польський бальон „Варшава" осів ще 1. вересня ц. р. біля Ленінграду, пролетівши 1.400 км, впродовж [illegible] годин. Отже нема ще двох польських бальонів.

— Жінка летить понад океан. З летовища в Абінгдоні під Льондоном вистартувала 4. ц. м. пані Бериль Меркгем до трансатлянтійського лету. Вона хоче осісти коло Ню Йорку. Тому що вона не фахова летунка, а її літак не має жадного зні відбірного радіоапарату, уважають загально її лет небезпечним.

ПОЧАТОК СЕЗОНУ.

Вересень — це вже осінь, а щонайменше початок осіннього сезону. У всіх проявах життя, після двох місяців використаних на миле дозвілля, починається рух.

Ожавлення помітне також серед льотерійних грачів, бо саме девятого вересня починається тягнення четвертої кляси трицятьшестої Державної Льотерії, що кінчиться двацятьвосьмого того самого місяця вильосуванням оловної виграи — міліон золотих.

Одпак не тільки міліон є атракцією цього тягнення. Завдяки деяким змінам, як наприклад скасування серій иних вигр, спеціяльних тягнень і т. п., уведено у плянї гри новини, дуже корисні для грачів.

Незалежно від трьох вигр по сто тисяч золотих, і девять по пятьдесять тисяч, уведено нові чотири виграи по сімдесятьпять тисяч золотих кожна, також збільшено кількість вигр по двадцять тисяч золотих і десять по пятьдесять, а деякі вигри, яких суму означено на двадцятьпять тисяч золотих збільшено є чотирдцать і [illegible] і б. ін.

Як бачимо, [illegible] добути оцю з більших [illegible] ших вигр надзвичайно збільшилась.

Тому що від часу тягнення ділить нас [illegible] кілька днів, треба поспішитись і відновити льоси. [illegible] повинні пробувати також ті, які у час літніх [illegible] з недбайливости програли гру у першій трьох [illegible] ях останньої Льотерії.

Можливости такі великі, що вилаток [illegible] напевно оплатитись.

ВІДКРИТТЯ XVI. СХІДНИХ ТОРГІВ.

Вчора відбулося у Промислово-Торговельній Палаті святочне відкриття 16-их Східних Торгів у присутности представників влади: міністра торговлі Романа, львівського, краківського і тернопільського воєводи, президента міста та делеґації Української Парляментарної Репрезентації в головою послом В. Мудрим. Святочну частину закінчила промова мін. д-ра Романа.

Після святочної частини в салі Промислово-Торговельної Палати поїхали всі гості на площу Східних Торгів де міністер Роман перетяв при вході традиційну ленту. Відтак почали почесні гості оглядати експонати цьогорічних Східних Торгів.

•

Підчас урочистого відкриття цьогорічних Східних Торгів, загальну увагу звертав модель львівського ратуша, виконаний зі срібла. Модель цей міститься у стійлі фірми А. Г. Ціппер у Палаті Мистецтв і походить із львівських робітень цієї фірми де виконали його зуживаючи більше як 20 кг. срібла. Кожна частина цієї мистецької репродукції вирізьблена в той спосіб, що приносить велике признання авторам проекту і робітникам, де його виконали.

В колі елегантних, новітніх застав і столових накрить кутих сріблом кришталів, небачених ще у Польщі взорів ріжних жіночих годинників, викладаних брилянтами, а також найновіших моделів емальованих, плятинових і золочених мужеських годинників відомих швайцарських фірм (Льонжін, Рекорд і ін.) вище описана репродукція ратуша — це не тільки окраса естетично уладженого стійла фірми А. Г. Ціппер, але рівночасно одна з найбільших атракцій цьогорічних Торгів. Признали це присутні на святочнім відкритті представники влади, які в великім признанням висловлювались про гідну ініціятиву фірми А. Г. Ціппер, яка вже більше як 70 літ піддержує славні традиції львівського купецтва.

—o—

Спорт.

НЕДІЛЬНА ПРОГРАМА.

В цю неділю (6. IX.) маємо у Львові такі спортові імпрези:

Краєві легкоатлетичні змагання (продовження з суботи і закінчення) на площі С.-Б. Початок рано в год. 9.30, пополудні в год. 3.15.

Україна — Погонь, змагання товариські на грищі Погоні; початок в год. 4.15 пополудні. Попередять в год. 2.30 попол. змагання за мистецтво Окружної Ліги Погонь І Б — Ресовія.

Зоря — Гасмонея III, змагання товариські на грищі „Цитаделі“; початок в год. 2.15 попол.

Луг — Ґвязда-Штерн, змагання товариські в Луговому Городі; початок в год. 4. попол.

ПОЛЬЩА НА ДВОХ ФРОНТАХ.

В цю неділю репрезентація копунів Польщі грає одночасно два міждержавні змагання: з Югославією в Білгороді і з Латвією в Ризі.

МИСТЕЦТВА АНГЛІЇ.

В мин. суботу почалися в Англії осінні розгривки копунів за мистецтво Англії. Розіграні в тому дні 44 лігові метчі стягнули кругло 814.000 видців.

—o—

Листування Редакції.

Вп. Коцик, Хмелева: Статтей, про які згадуєте, ми не дістали.

Вп. М. Сисак, Відень: Пропозиція прийшла, на жаль, у пору, коли названих людей не було у Львові.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр. ім. І. Тобілевича.

Тлусте:
6. IX. Дівча з Маслосоюзу.
7. IX. Лев в Абісинії.

Торське:
5. IX. год. 8. веч. Дівча з Маслосоюзу
6. IX. год. 3. попол. Сорочинський ярмарок.

З Тлустого іде театр до Чорткова і Копичинець.

Український Національний Хор під мист. проводом Дм. Котка.
5. IX. Гурка н/Стр.

Великий Театр:

Субота, 5. IX. год. 8. веч. Аб. 24. Премієра „Всякі права застережені“, виступ Мар. Машинського.

Неділя, 6. IX. год. 3.30 поп. Ціни найнижчі „Пані презесова“; год. 8. веч. опера „Галька“.

Театр Ріжнородностей:

Нечинний.

Цирк Станевських
(вул. Пелчинська)
щодня початок вистави в год. 8.30 веч. У вівторок, середу, суботу й неділю по дві вистави: в год. 4.30 попол. і в год. 8.30 вечером.

Кіна.

АПОЛЬО: „Сто потіх“ ам. комедія з Еді Кантором.
АТЛЯНТИК: „Рітмайстер фон Верфен“.
ВАНДА: „Пездо“, „Вибухова бльондинка“.
ГРАЖИНА: „Сон літньої ночі“ Шекспіра з музикою Мендельзона.
КАСІНО: „Робін Гуд із Ельдорадо“
КОПЕРНИК: „Нинішні часи“ з Чарлі Чапліном.
МАРУСЕНЬКА: „Нинішні часи“ з Чарлі Чапліном.
МЕТРО: „Розсміяні очі“ з Шерлі Темпль і додатки.
МІРАЖ: „Буря над світом“, Пат і Паташон як „Бездомні“.
МУЗА: „Петер Ібетсон“.
ПАКС: „Анна Кареніна“ з Гретою Ґарбо.
ПАЛЯС: „Малий моряк“.
ПАН: „Віденський вальс“.
РАЙ: „Із Енсцеленции бабуся“.
СВІТ: „Тайна малої Шерлі“.
СТИЛЕВЕ: „Його Величність пан шофер“.
ТОН: „На згарищах щастя“.
УТІХА: „Деревляні хрести“ на осн. Доржелеса і ревія „Мельодії Львова“.
ХИМЕРА: „Малий король“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Венеція.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 6. вересня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 12.55 Від Штравса до Легара, розр. концерт, 15.40 Концерт квартету, 16.50 Спів, Еніd Санто альт, **Кошиці** (259,1) 18.00 Спів. реситаль Поповичевої, **Прага** (249,2) 9.10 Соната ф-моль Рубінштайна на альтівку і форт., 11.00 Концерт, 12.25 „Роза-Марі“ оп. Фріммя, 19.00 Гумор програма, концерт військ. орх., **Париж** (1648) 14.45 Концерт, 17.30 Легка музика. 19.30 „Дівча з воску“ оп. Девіня, **Білгород** (437,3) 13.15 Хор, 17.00, 19.20 Нар. музика, **Берлін** (356,7) 17.00 Солісти 20.00 „Дер Вафеншмід“ оп. Льорцинга“, **Мінхен** (405,4) 15.05 Орг. музика, солісти, 22.30 Розр. музика, **Будапешт** (549.5) 12.30 Концерт військ. орх., 14.10 Циг. музика, 15.50 Форт. реситаль, 19.00 Попурі мадяр. оперетoк, **Міляно** (368,6) 12.20 Камер. музика **Рим** (420,8) 13.00 Розр. програма, 17.00 Орх. концерт, 20.45 „Іль вольто делля верджіне“ муз. легенда Камусія, 21.50 „І діспетозі аманті“ муз. комедія Пареля.

Понеділок, 7. вересня 1936.

Відень (506,8) 11.25 Сільська музика, 17.40 Солісти, Пернерсторфер баритон, 10.20 Обжинки — звукові знимки, 20.00 Стирійські мельодії, вок.-муз. вид. 21.00 Реліг. музика, **Прага** (470,2) 12.35 Концерт, 17.40 Чеські нар. пісні 18.20 Романи Гаса, 21.00 Муз. розривки, **Париж** (1648) 13.00 Легка музика, 15.50 Хроніка муз. новин, 17.30 Симф. концерт, 20.00 Пісні, 20.45 Камер. музика, **Білгород** (437,3) 17.20, 10.50 Нар. пісні, 20.30 Опера, **Берлін** (356,7) 15.15 Легка музика, 22.30 Концерт квартету, **Мінхен** (405,4) 16.30 Сучасні композитори, концерт солістів, **Будапешт** (540,5) 12.05 Спів. реситаль, 12.50 Скрипка, 17.30 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. музика, 17.15 Танкова музика, 20.40 „Царевич“ оп. Легаря, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 22.00 Веселий вечір. танкова музика.

Вівторок, 8. вересня 1936.

Відень (506,8) 17.25 Форт. реситаль, 20.00 Весела музика міста та села, 22.10 Двофорт. музика, **Прага** (470,2) 16.50 Сольо на саксофоні, 18.05 Чеський нарід грає і співає, 20.20 Чеські пісні в укл. Малята, 21.05 Камер. твори Бетовена, **Париж** 12.15 Легка музика, 20.45 Гумор. радіоденник. **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні 17.50 Нар. музика, 10.50 Арії та пісні, **Берлін** (356,7) 16.30 Спів, лютня, віольончеля, 20.10 „Ловець грає на трубі“, дута орх., хор, солісти, **Мінхен** (405,4) 13.15 Популярна музика, 16.10 Камер. концерт, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт, 17.00 Спів, 18.00 Концерт орх., 22.00 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 17.15 Танк. музика, 20.45 „І діспетозі аманті“ оп. Пареля 21.45 „Іль вольто делля вірджіне“ муз. легенда Камусія, **Рим** (420,8) 13.00 Розр. музика, 17.15 Розр. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 6. вересня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, музика з гр. пл., Огляд ринків рільних продуктів, Музика з гр. пл., 8.45 Ранішній денник, 8.55 Програма на сьогодні, 9.00 Фрагменти з маловідомих фр. опер, гр. пл., 11.45 Починаємо львівський оперовий сезон, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Тисяча тактів музики; у перерві в год. 13.00 „Медяниковe серце“ новеля, 14.30 Для села: Батьки и навчання дітей у школі, Музика з гр. плит. Хліборобство сх. воєвідств, 15.00 Нар. обрядовий рік, 15.20 Скляновий концерт, 15.30 Балетова музика з гр. пл., 16.10 Концерт хору, 16.30 Репортаж із життя, 17.00 Концерт сальон. тріа (Каленкевич мецосопран, Зніч баритон), 18.00 Театр Уяви: „Польські катакомби“ Жеромського, 18.30 Концерт орх., спів, 20.25 Огляд польської драм. літератури за ост. 10-ліття, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.00 Форт. реситаль, 22.00 Трансм. із Варшави із ювилейного свята ВТЦ, 22.15, 22.16 Спортові вістки, 23.25 Сальон. музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

Понеділок, 7. вересня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 8.30 Програма на сьогодні, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Музика з гр. п., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Авд. для шкіл: Із гарних книжечок, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Суспільна гутірка, 12.08 Дві Брамсові пісні, гр. пл., 12.13 Полудневий денник, 12.23 Хвилина Мод. Мусоргського, гр. пл. 13.10, 15.30 Хвилина домашнього господарства, 14.30 Ріжні мельодії, гр. пл., 15.45 Для мол. дітей, Варшава росте, 16.00 Концерт орх., 16.45 Дитинка вертається з літнища, 17.00 Концерт: Желязовська спів; два фортепіяни, 17.50 Справа вільного часу в Англії, 18.00 Пісні й арії в вик. Карла Москаль-Чайковського (тенор) у супр. форт., 18.20 Причини ренесансу Пруса. 18.35 Програма на завтра, 18.40 Реклям. концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Концерт сальон. музики Ол. Міхаловський (бас) у супр. форт., 19.45 Польська музика, 20.30 Скитання по Індії, 20.45 Веч. денник, 20.55 Олімпійські обжинки, 21.10 Концерт орх., 21.55 Спортові вістки, 22.05 Твори на альтівку в супр. форт., 22.35 „Перпетуум мобіле“ орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

Вівторок, 8. вересня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.56 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.30 Програма на сьогодні, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: На подвірячку, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Ліст: Еспанська рапсодія, гр. пл., 12.13 Полудневий денник, 12.23 Камеральний секстет, 13.10 Хвилина домашнього господарства, 14.30 Легка музика, 15.30 Господарські вісти, 15.45 Скринька ПКО, 16.00 Концерт солістів, 16.45 Відчит про Косцюшка, 17.00 Шлеські пісні, 17.20 Брамс: Квартет оп. 51 ч. 2, гр. пл. 17.50 Гутірка про угра, 18.00 Сільва рерум, 18.05 „Тултусева вдача“ опов. для дітей, 18.15 Пізнавальні рефлексії, 18.25 Програма на завтра, 18.30 Реклям. концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Розр. концерт, орх., солісти, 20.25 Найрозмовніший відлюдок 20.40 Вечірній денник, 20.50 Актуальна гутірка, 20.55 Симф. концерт; у перерві Спортові вістки, Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельгн бельг. 90.03—89.32, Долярн американські 5.32 — 5.29, Долярн канад. 5.31 — 5.28, Фльорени голянд. 361.52 — 355.80, Франки фр. 35.05.50 — 34.89,50, Франки шв. 173.54—172.70, Фунти англ. 26.83 — 26.67, Гульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.10—19.70, Корони данські 119.74, 118.90, Корони норв. 134.73—133.75, Кор. шв. 138.38—137.40, Ліри італ. 36.50—34.50, Марки фінл. 11.85—11.60, Марки нім. 138 — 133 Шил. австр. 99 — 98. Марки нім. срібні 149—144.

Акції.

Банк Польський 97.50—97.25, Вуголь 14, Островець 30—29,75, Стараховичі 33.50—33, Габербуш 38.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 62,50, серії 75.53, 2. ем. 61, 7 прц. стаб. 49.50—50—50.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З. Бк Г. 38.50—40. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 41—44, 4 прц. ТКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ТКЗ. 40— 42, 4 і пів прц. БГК. 62.50—65, 4 прц. БГК, 61.50—65.

Долярівна 45.50—47.50, 3 інвест. 1. ем. 61—64, 2. ем. 62—65.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 5. вересня ц. р. кооперативам платив за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.05	зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.10	„
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	2.15	„
1 л. молока	0.12	„
1 к. яєць	2.50—2.55	„

Тенденція на масло, молоко слаба, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 5. IX. ц. р. платив своїм достачцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. щойно від 0.80 кг. вгору	0.85	„
Курки без остріг 1. кл. щойно від 170 кг. вгору	1.00	„
Качки молоді, товщеві 1. кл. щойно від 1.60 кг. вгору	0.85	„

Ціни денні.

Приймає птицю тільки першої кляси. Гірших сортів рішуче не приймає.

КОНКУРС.

Муз. Т-во ім. Лисенка у Львові розписує конкурс на такі стипендії:

1) ім. О. Мишуги — для учнів співу;
2) ім. П. Сушкевича — для учнів скрип.;
3) ім. А. Вахнянина — для учнів фортепіяну.

Ближчі інформації в Канцелярії Т-ва (вул. Шашкевича 5). Речинець до 1. 10. 1936. 2668

ОПОВІСТКИ.

Замість квітів на домовину незабутнього бл. п. Проф. Евгена Перфецького складає 8 зол. на Рідну Школу уч. Богдан Дуфанець. 2673

Мелянія з Купчинських і м-р Михайло Білоскурські зам. у Варшаві, замісць повідомлень про своє вінчання, яке відбулося у Львові 15. серпня ц. р. складають зол. 15.— на Рідну Школу. 2666 1—2

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гояикович. — Львів, Домініканська 4. 2684 1-60

МЕШКАННЯ

2 ПОКОЇ соняшні, передпокій, кухня, бальков, повний комфорт, поверх, 2 входи — вже вільні. Остроленцька 17, ріг Потоцького, при трамваю. 2651 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНА молода інтеліґентна господиня у меншому господарстві на Волині. Зголошення під адресою: Lipnicki, Warszawa, 6. sierpnia 12. m. 34.

ПРОДАВЦІ (-чки) до ратальної продажі радія Філіпса потрібні. Радіо-Виставa, Ґалерія Марійська. 10/45 1—2

АГЕНТИ до продажі кс та ріжних знарядів потрібні. Lublin, skrytka 275. 2601 1—20

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

МОЛОДЕ УКРАЇНСЬКЕ супруга, солідність, референції — шукає СТОРОЖІВКИ. Зложать кавцію. Зголош. до „Діла" під „Солідність". 60/114 1-3

РІЖНІ

КАВАЛІР, 32 літ, з середньою освітою, має 12.000 готівки, ожениться з пристійною і господарною панною, яка мала би відповідне господарство коло міста. Зголошення з знимкою до „Діла" під „Добробут". 2669 1-1

ВПИСИ на трьохмісячний КУРС КРОЮ, шиття. Наука індивідуальна, новочасною легкою системою. Догідні умови. „АННА", ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 20. 2633 1—3

ФУТРА поручає і виконує жіночі, мужеські та всілякі модернізації. Ціни низькі. Маріян Сабат, Львів, Малецького 9, бічна Зіморовича. 2674 1—10

ХОЧЕШ, щоби Тобі кожний заздрив Твого мешкання? Майже задурно через час „Торгів" вибагливі моделі першорядної якости, фіранки, капи, таблети, брокати, ковдри в найбільшій вирібні ФРАЙЛІХА, Сикстуська 21. 2679 1—8

НОТИ нові і вживані в найдешевших і найліпших виданнях поручає Брандлер, Львів, Баторія 16. Замовлення приміру чення відворотно. 15/57 1-1

ДИНАМО-МАШИНИ, магнети, всілякі роботи грисарські (фрезовання) і токарські, виконує скоро, дешево. Стемпковський, Львів, Михайла 8, бічна Косцюшка. 2665 1—3

НАПРАВА вічних пер „Прецизія", брама Андрюлього Ринок 24. 2613 1—10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 56-60

ДЕШЕВО ковдри, матраци, роблю нові, переробляю старі. Станислав Жешовський, вул. Бляхарська 28. 2578 4—4

НАЙДЕШЕВШИЙ магазин панчіх, Боїмів 20 Зінгера поручає панчохи шовкові без сказ 1.75. 2539 1—2

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 2657 1—3

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25.

ДИКТИ, ФОРНІРИ, найбільший виріб ціни конкуренційні, **Альтбах,** Шпитальна 10. 2550 4-5

ОГЛЯНЬ наші вистави ШКІЛЬНОГО ПРИЛАДДЯ, бо в нас купиш найдешевіше. Фабричний склад паперу і шкіл. приладдя. Гуртом і в роздріб. ШАФФ, Львів, Трибунальська 16. 2628 2—3

КОСМЕТИЧНІ КУРСИ СЛАВИ ДОБРЯНСЬКОЇ Львів, Кохановського 15 а. Вписи розпочаті. Проспекти безплатно. 2635 1-5

КНИГАРНЯ, антикварня, випозичальня книг (останні новини) по рекордових цінах, Кооператива „СЛОВО", ЛЬВІВ — РУСЬКА 5. 2617 2—5

ІНСТАЛЯЦІЇ електричні, артикули електротехнічні і радієві. Хенць, Личаківська ч. 4. 2663 1—2

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

НЕДУГИ ШКІРНІ, ВЕНЕРИЧНІ лікує Д-р Ф. Маль, Хоцімська 1 (Городецька) 8.30—13 і 15—18. 2588 1—5

Д-р ЕВГ. ДУРДЕЛЛО

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 22/7, тел. 238-90
спец. шкірних, венер. і сексуальних хороб та лік. косметики
ВЕРНУВСЯ
і ординує від 8.30—11 і 15 18, нед. і св. 10—12.
2606 1—3

СПЕЦІЯЛІСТ НЕРВОВИХ НЕДУГ

Д-р НАРЦИЗ ЛУКІЯНОВИЧ

орд. від 15—17.
ЛЬВІВ, САПІГИ 6. ТЕЛ. 114-10.
2634 1—10

ЛІКАР-ДЕНТИСТ

Д-р мед. З. Реннер

ЛЬВІВ, КЕНТШИНСЬКОГО 21. 2091 5-1

Спеціяліст жіночих недуг і акушер

Д-р О. Лаврівський

вернувся. 2582
Львів, вул. Льва Сапіги 6. тел. 244-36

Спеціяліст шкірн. недуг і венер.

Д-р Оскар Блят

Львів, Сенкевича 9, Тел. 267-99
вернувся.

ОГОЛОШЕННЯ.

Школа музична — КАСПАРЕК

вул. Кохановського 4. Тел 285-43
та Кентшинського 32,
приймає вписи від 11—13 і 16—18.
Сиротинський додаток і економічний.
2658 Залізнича знижка. 1-2

МУЗИЧНА ШКОЛА ім. КОСКОВСЬКОГО

Львів, вул. Лукасінського 4 (побіч Вел. Театру), філія Оссолінських 14.
Вписи щодня до всіх кляс інструментальних і вокальних. Поважні вчительські сили. Чесне зниження. Заліз. знижки
2678 1

ЖІНОЧІ — МУЖЕСЬКІ — ДИТЯЧІ

ФУТРА

до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах
АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ.
2615 Львів, Пекарська 31. 2-25

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

До Вп. Передплатників

Атлясу України

і суміжних країв. Повідомляємо, що перший випуск вислали ми тільки тим, хто вплатив найменше три рати (9 зол.). Цілість будемо висилати тільки по вплаті всієї належности.

Пригадуємо, що з удогіднень (дарова окладинка і оправа) зможуть користати тільки ті ВП. Передплатники, що вплатили готівку, або ті, що не будуть залягати із щомісячними ратами. Тому просимо негайно вирівняти залеглі вплати і не наражуватися на кошти упімнень та втрату удогіднень.

По закінченню друку продажна ціна атлясу буде підвищена.

В-во „Український Видавничий Інститут" Львів, вул. Ґродзіцьких 1.

МУЗИЧНА ШКОЛА ІМ.

Й. ПАДЕРЕВСЬКОГО

ВУЛ. МІЛКОВСЬКОГО 11 (бічна Кохановського), тел. 250-01 та ВУЛ. ЗАДВІРЯНСЬКА 47. Оплата за науку знижена. Залізничі полекші. — Сиротинський додаток. — Економічний додаток для дітей урядн. самовряд.
2614

НА ОСІНЬ білля, панчохи, скарпитки рукавички, шалики, кравати й іншу ґалянтерію купите найкорисніше тільки в фірмі

„БАЗАР"

у Львові, вул. Руська ч. 3.
Товар можна оглядати без обовязку купна.

МЕБЛІ: їдальні, спальні, кабінети, сальоніки, Клюби, тапчани, матраци і декорації — поручає Віденська вирібня столярсько-тапицерська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Сикстуська 41. Тел. 261-79

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА
світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт до Англії, Арґентини, Уруґваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д.
виключне заступництво:

С. Ковацький

Львів, вул. Пілсудського 17.

Музична школа ім. Шопена

Львів, Сикстуська 56. Тел. 238-37
Наука гри на інструментах і усі теоретичні предмети.
Приготовлення до державного іспиту з музики.
Ритмічна ґімнастика методою проф. Далькроза'а для дітей і дорослих.
Вписи щодня. 2624 1-1 Залізничі знижки.

Лямпи електричні хромовані
поручає

ҐАЛЬВАНІЯ

Вирібня механічних виробів
2670 Жулінського ч. 11 а. 1-4

Косметичний Інститут і Лябораторія

Д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3
усуває аномалії цери, бородавки, пігменти, волосся, близни, дзюби і плями, назавсіди усуває зморшки, жиряки і відмороження власною методою. — Урядово затверджений 4-місячний курс косметичний закордонної програми.
2675 1—10

Найдешевіше

скло, порцеляна, у столітній фірмі

ЯН КВЕСТ

ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 247-37

Для Ваших дітей
поручає ЗНАМЕНИТЕ БІЛЛЯ
Фабрика білля **„ПАВ"**
Львів, Сикстуська 1. 2623 1-8

Наші оригінальні і модерністичні праці зацікавлять Вас напевно.
FOTO-STUDIO **„ART"**
2596 Львів, вул. Фредра 5. 2-5

Хто хоче закупити

Новочасні гиґієнічні металеві ліжка

нехай відвідає Східні Торги **ПАВІЛЬОН 9.**
Фабрика „МАТРА" ПОЗНАНЬ, ДОМБРОВСЬКОГО 142.

Крамниця Міського Ґазового Заведення

У ЛЬВОВІ, ВУЛ. ХОРУЩИНИ ч. 6. Телефон ч. 211-61.

має на складі всякі випробувані апарати до ґазу, а саме:

КУХОНКИ,	КУПЕЛЕВІ ПЕЧІ
КУХНІ	ЗЕЛІЗКА ДО ПРАСУВАННЯ
ПЕКАРЕНЬКИ	ПАЛЬНИКИ і т. д.
т. зв. „ПРОДІЖ"	а на зимовий сезон: опалові печі.

У крамниці М. Г. З. можна дістати всякі інформації щодо:
2677 УРЯДЖЕНЬ ІНСТАЛЯЦІЙ
і умов достави ґазу. Користайте з безплатних ґазових показів.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.